

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Marts 2025

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Indhold	Side
INDHOLD OG SAMMENDRAG	2
MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER	3
Landbrugets bytteforhold	3
Mælkemarkedet	3
Markederne for grise- og okse- og kalvekød	4
Afgroedemarkederne	5
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof mv. og renter	6
PRISER	7
DEFINITIONER	8

SAMMENDRAG

Usikre vilkår for landbruget fører til højere priser på fødevarer

Landbrugets bytteforhold forventes at stige i 2025 i forhold til året før, primært som følge af høje mælkepriser og nogenlunde uændrede priser på grisekød og afgrøder, mens omkostningerne ventes at falde. Der er risiko for høj volatilitet på grund af geopolitiske uro, ustadige vejrmæssige forhold og husdyrsygdomme.

Mælkeprisen har de seneste år befundet sig på et højt niveau historisk set. Væksten i den globale mælkeproduktion har været svag eller er udeblevet på trods af et forholdsvis fornuftigt bytteforhold. Hovedårsagen formodes at være usikkerhed om de fremtidige vilkår for at drive landbrug, hvilket dæmper investeringerne i erhvervet. I samme periode har efterspørgslen været stimuleret af stigende realløn og faldende renter. Mælkeprisen forventes fortsat at ligge på et relativt højt niveau et stykke over prisen i et "normalår" i 2025.

Prisen på grisekød ventes i 2025 som gennemsnit at ligge en anelse lavere end i 2024 trods en tendens mod lavere produktion. Den danske konkurrenceevne inden for grisekød er fortsat udfordret. Forskellen mellem puljeprisen og den beregnede smågrise-notering forventes dog at blive mindre i 2025 end i 2024.

Prisen på korn er påvirket af en faldende kornbalance, ustabile vejrforhold samt i mindre grad krigen i Ukraine. Disse forhold kan være prisunderstøttende. Markedet har dog vist sig delvist modstandsdygtigt over for de forskellige risici, men usikkerheden består og har potentiale til at medføre høj volatilitet i markedet. Priseniveauet på korn og raps ventes lidt højere i 2025 end i 2024, mens sojaprisen ventes lavere.

Markedsudsigter og prisprognoser er i sagens natur meget usikre. Aktuelt skyldes det især krigen i Ukraine, dyresygdomme som afrikansk svinepest og blue tongue, ustabil vejr, inflation, renter, olie-/gaspriser samt udviklingen i den globale økonomi, herunder risikoen for stigende toldsatser.

Publikationen er udarbejdet af:

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser (Sektor, ansvh.)
M +45 2013 5175
E kak@seges.dk

Senior Specialist Sisse V. Schlægelberger (Grise)
M +45 6134 8648
E sisv@lf.dk

Konsulent Arne Munk (Mælk)
M +45 2578 7334
E armu@seges.dk

Landskonsulent Michael Højholdt (Afgroeder)
M +45 2171 7781
E mih@seges.dk

Næste ordinære udgave af Markedsvurdering for landbrugsprodukter udkommer september 2025.

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Landbrugets bytteforhold

Landbrugets bytteforhold definerer landbrugets konjunkturer og er afgørende for indkomsten. Landbrugets samlede bytteforhold er traditionelt meget volatilt på grund af store udsving i både produktpriser og diverse omkostninger.

Efter det meget høje bytteforhold i 2022 faldt bytteforholdet i 2023, men er i 2024 igen på vej opad, især afledt af mere stabile omkostninger og høje mælkepriser. I 2025 forventes bytteforholdet fortsat højt som følge af høje afregningspriser og let faldende omkostninger.

Mælkemarkedet

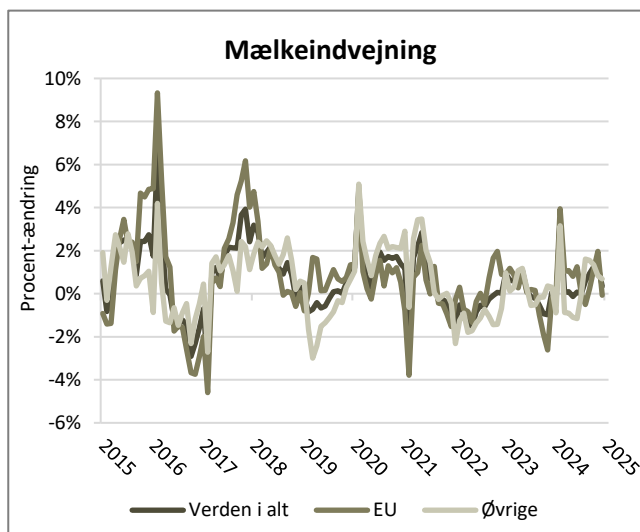
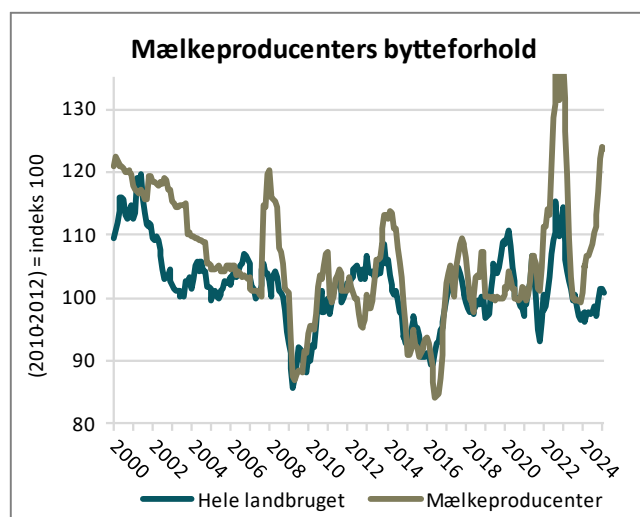
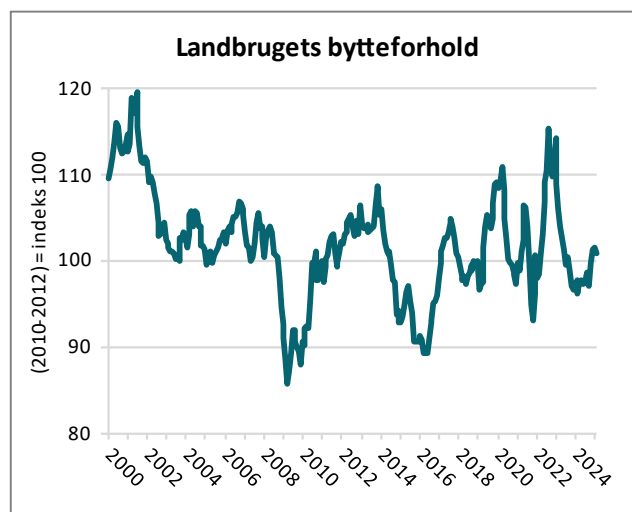
Mælkeproducenternes bytteforhold er steget kraftigt især i løbet af 2. halvår 2024. Stigningen følger efter en dyb korrektion i 2023, der efterfulgte en regulær mælkeprisbølge i 2022.

Stigningen i omkostningerne, som fulgte COVID-19 og Ukraine-krigen, er vendt, og omkostningerne har stabiliseret sig, om end på et højere niveau end i 2022/23. Mælkeprisen er i løbet af 2024 steget med godt 1 kr. pr. kg i forhold til prisen i december 2023, hvilket har medført en kraftig stigning i bytteforholdet gennem året.

Den globale mælkeindvejning er samlet set steget med 0,6 pct. siden starten af 2024. Mælkeindvejningen i EU-27+UK har siden starten af 2024 ligget over niveauet fra året før. Stigningen har dog været begrænset til ca. 0,9 pct., hvor 0,3 pct. skyldes 366 dage i 2024. I Holland er indvejningen faldet med 1,7 pct. og i Tyskland med 0,5 pct. Mælkeindvejningen uden for EU-27+UK er steget med 0,4 pct. i 2024.

Forbruget af mejeriprodukter er på vej op, efterhånden som lønudviklingen indhenter efterslæbet fra perioden med høj inflation samt en generel stigende indkomst i udviklingslandene.

Stigningen i den globale mælkeproduktion har i en årække været under den gennemsnitlige vækst i efterspørgslen efter mælkeprodukter. Det har medført en underforsyning på mælkemarkedet, hvilket understøtter de stigende priser.

Kina aftager store mængder sødmælkepulver, men den kinesiske import er fra 2022 til 2023 faldet med 38 pct. og med ca. 5 pct. fra 2023 til 2024. Det er sammenfaldende med, at Kina har øget egenproduktionen af mælk med 7,5 pct. i 2023. I de sidste 2-3 måneder er den kinesiske import af mælkeprodukter dog steget, primært som følge af fald i egenproduktionen.

Priserne på de europæiske markeder og den New Zealandske børs, GDT, har for de fleste mejeriprodukter – især smør – været stigende siden medio 2023.

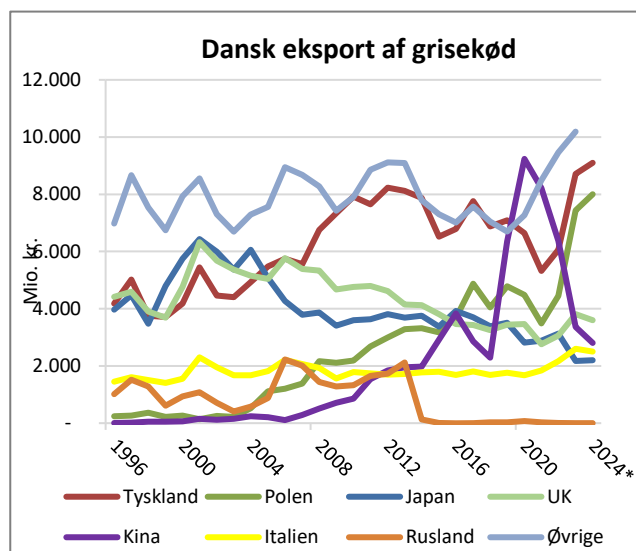
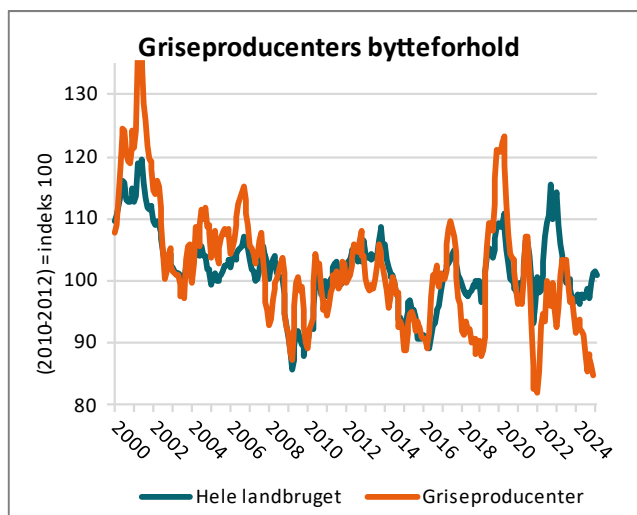
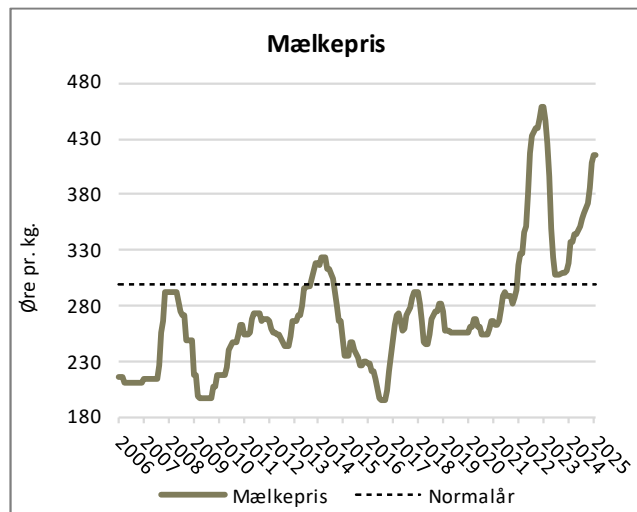
Den nuværende relativt høje mælkepris forventes at forblive høj de nærmeste måneder, som følge af en fortsat træg forsyning af mælk globalt set. Det er dog en hårfin balance, da høje forbrugerpriser på mejeriprodukter kan reducere efterspørgslen. Hvis balancen mellem efterspørgsel og produktion tipper til gunst for udbuddet, kan der forventes et svagt fald i mælkeprisen i løbet af 2025. Usikkerheden er dog betydelig, da der ikke for nærværende er udsigt til en væsentlig stigning i den globale mælkeproduktion.

De største usikkerhedsfaktorer er den kinesiske import, eventuelle toldmure, miljø- og klimaregulering i EU samt krigen mellem Rusland og Ukraine.

Markederne for grise- og oksekød

Grisekød. Griseproducenternes bytteforhold har været stabilt til let faldende i de seneste måneder. Det er en følge af svagt faldende omkostninger til blandt andet foder samt afregningspriser, der nogenlunde har fulgt det normale sæsonmønster. I 2025 forventes et forbedret bytteforhold i forhold til 2024.

Produktionen af grisekød i Europa forventes i 2025 at være på niveau med 2024, men med en tendens mod en produktion, der sidst i 2025 og starten af 2026 vil ligge lavere end året før. Selvom økonomien i store dele af den europæiske griseproduktion har været god i de seneste år, så forventes der ikke en stigning i produktionen. Det skyldes nye regler indenfor blandt andet dyrevelfærd og miljø samt opkøbsordninger. Derudover er der fortsat risiko for afrikansk svinepest, som også dæmper investeringerne i griseproduktionen.

* 2024: Prognose fra Landbrug & Fødevarer, februar 2025

Den danske konkurrenceevne indenfor grisekød er fortsat udfordret i forhold til andre europæiske lande. Der er i prognosen forudsat en uændret konkurrencesituation for de danske slagterier.

Der er ikke udsigt til større ændringer i produktionen af grisekød på verdensplan i 2025, og eksporten af grisekød ud af EU ventes relativt stabil i 2025 i forhold til 2024. Prisniveauet for grisekød i 2025 forventes opretholdt på omtrent det samme niveau som i 2024, og prisen forventes nogenlunde at følge det typiske sæsonmønster med lavere priser i vinterhalvåret og højere priser i sommerhalvåret.

Forskellen mellem den beregnede smågrisenotering og eksportpriserne på smågrise har været ekstraordinær stor de seneste år. Puljeprisen på smågrise forventes på et lidt lavere niveau end de foregående år, men forventes fortsat at være højere end den beregnede smågrisenotering i 2025. Forskellen forventes dog at blive markant mindre end i de foregående år.

Prognosen for grisepriserne er usikker, især på grund af afrikansk svinepest (ASF), de danske slagteriernes konkurrenceevne samt handelskonflikter.

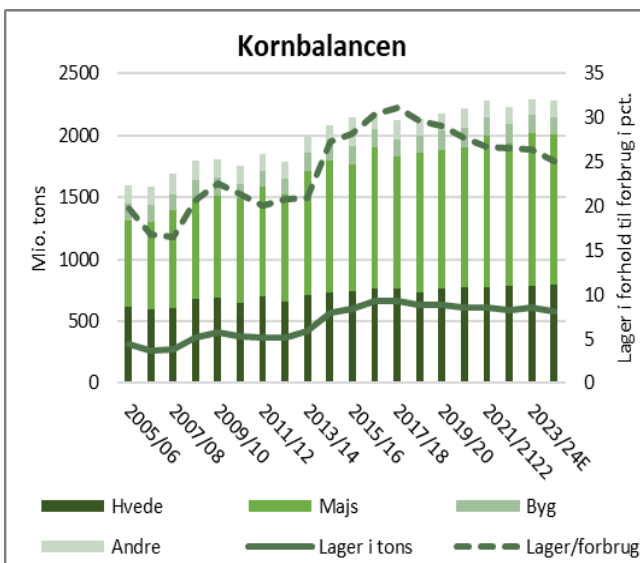
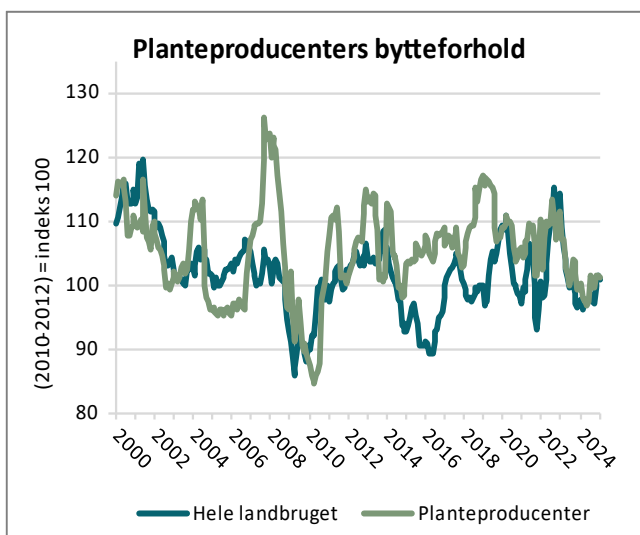
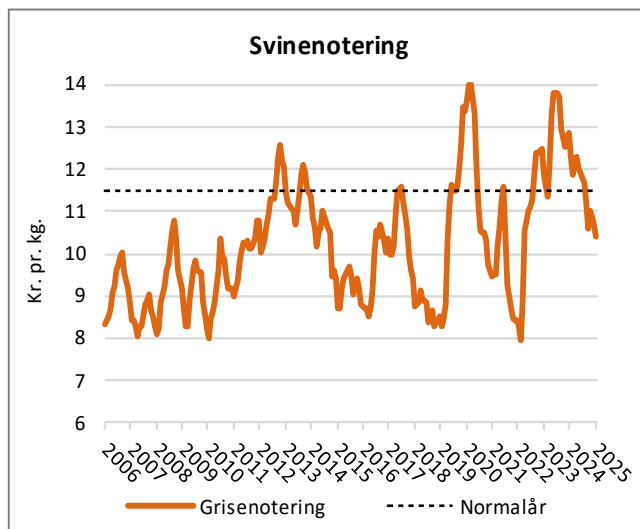
Okse- og kalvekød. Efter et rekordhøjt niveau i starten af 2023, faldt priserne på okse- og kalvekød i løbet af 2023, og faldet fortsatte ind i 2024. I slutningen af 2024 steg priserne igen, og der forventes yderligere prisstigninger i 1. halvår 2025, hvorefter priserne forventes at stabilisere sig.

Alt i alt forventes den gennemsnitlige pris på oksekød i 2025 at blive ca. 10 pct. over niveauet i 2024. De stigende priser skyldes først og fremmest stor efterspørgsel efter oksekød i Sydeuropa sammen med et fald i produktionen af okse- og kalvekød i EU og Danmark.

Afgrødemarkedene

Med udgangspunkt i 2010-2012 ligger planteproducenteres bytteforhold nogenlunde på niveau med bytteforholdet for hele landbrugssektoren. Siden Ruslands invasion af Ukraine er priserne på produkterne og på faktorinputtet i store træk faldet nogenlunde synkront.

Der har siden 2017 været et fald i den globale kornbalance målt på lager/forbrugsratioen. Forholdet mellem

lager og forbrug er faldet til ca. 25 pct., hvilket svarer til en lagerbeholdning på et kvartals forbrug.

Afgrødepriserne kan blive understøttet af den efterhånden beskedne lager/forbrugsratio, krigen i Ukraine, generel geopolitisk uro samt ustabile vejrforhold.

Markedet har dog flere gange vist sig at reagere trægt i forhold til de forskellige risici, og selvom markedet til en vis grad ignorerer forskellige risici, kan den store usikkerhed medføre fortsat høj volatilitet i markedet for korn og andre afgrøder med risiko for perioder med relativt store prisstigninger.

I 2025 forventes landmændenes realiserede priser på **korn** stort set at ligge på niveau med 2024 eller en anelse over.

Gennemsnitspriserne på **raps** ventes at blive 25-35 kr. pr. hkg højere i 2025 end i 2024. **Kartofler til konsum** forventes uændret, mens stivelseskartofler kan ende på et lidt lavere niveau end i 2024.

Brændstof, el, gødning og bekæmpelsesmidler m.v. Prisen på **dieselolie** forventes at falde en anelse i 2025 i forhold til niveauet fra 2024, mens der forventes en lille stigning på **el** i 2025.

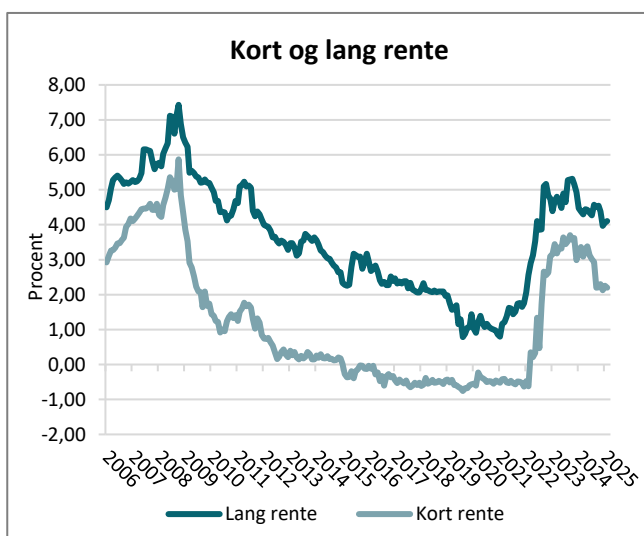
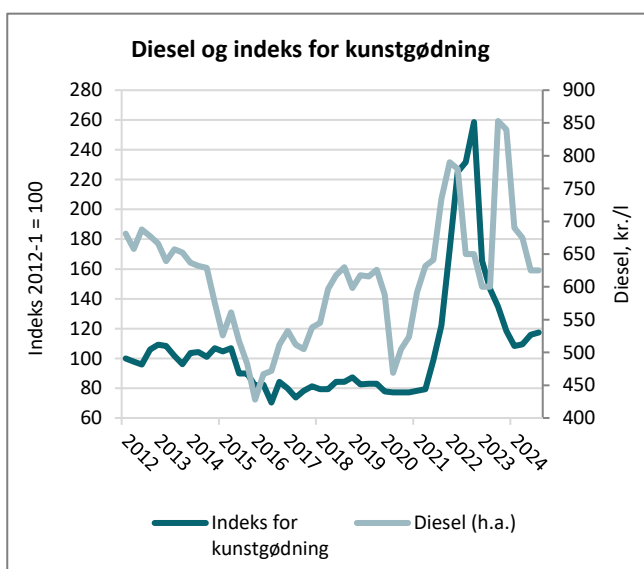
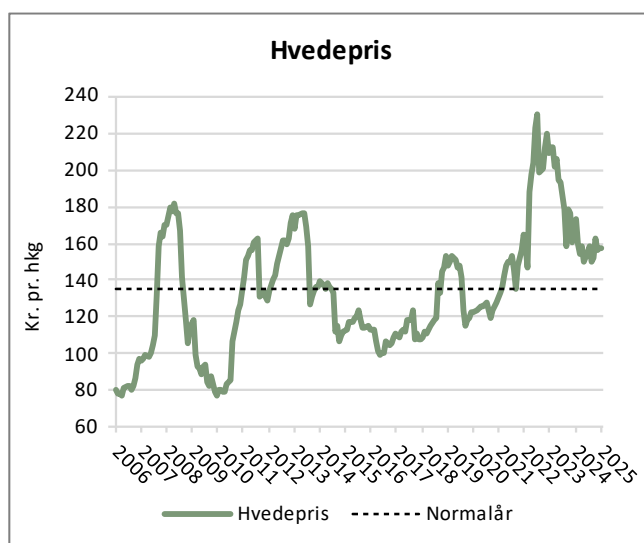
Prisen på **gødning** er faldet sammen med gaspriserne i 2024, og der ventes en svag stigning i 2025.

Prisen på **bekæmpelsesmidler** er steget lidt fra 2023 til 2024 og forventes at stige beskedent i 2025.

Renter

Siden sommeren 2024 har ECB sænket de toneangivende renter med 1,25 pct.point. Der er forventninger til yderligere rentenedsættelser i markedet på yderligere 2-3 rentenedsættelser á 0,25 pct.point i 2025 på trods af, at kerneinflationen endnu ikke er nede på ECB's målsætning, og der spores en vis træghed i den underliggende inflation i Euro-området. ECB forventer dog, at det sker på mellemlangt sigt.

Der ventes fortsat ro om kronen og de danske valutareserver, og den danske Nationalbank ventes derfor at følge ECB.

PRISER

	Gns. 2011-21	2022	2023	2024	2025*	2026*	Nor- malår
Bytteforhold							
Hele landbruget	100	107	106	108	113	110	-
Mælkeproducenter	101	125	110	119	130	122	-
Svineproducenter	100	93	117	99	98	98	-
Planteproducenter	107	109	103	120	121	121	-
Mælkeproduktion							
Mælkepris, konv. (kr./kg standard mælk)	2,64	4,03	3,43	3,64	4,01	3,75	3,00
Mælkepris, konv. (kr./kg EKM)		3,95	3,36	3,57	3,93	3,68	2,94
Mælkepris, økologisk (kr./kg standard mælk)	3,38	4,52	3,87	4,02	4,61	4,36	3,65
Mælkepris, økologisk (kr./kg EKM)		4,43	3,79	3,94	4,52	4,27	3,58
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)		1,56	2,41	1,20	1,00	1,00	-
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)		-0,01	3,77	0,60	1,00	1,00	-
Oksekødsproduktion							
Oksekød – ældre køer	17,67	29,54	27,14	25,46	28,17	26,82	26,82
Grisekødsproduktion							
Grisekød (afregningspris, kr./kg)	11,10	12,13	14,13	12,59	12,27	12,60	12,50
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	386	398	487	446	440	450	450
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	225	210	274	256	253	258	275
Fravænnede grise pr. årssø		34,1	34,8	35,5	35,6	35,7	-
Planteproduktion							
Foderhvede (kr./hkg)	132	203	187	157	160	161	135
Foderbyg (kr./hkg)	127	197	176	153	155	156	130
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)		311	251	217	195	195	210
Maltbyg (kr./hkg)		208	204	189	171	171	155
Raps (kr./hkg)	293	429	389	328	365	369	320
Kartofler, konsum (kr./hkg)		130	140	145	150	150	150
Foder o.a.							
Soyaskrå (kr./hkg)	274	319	388	352	298	323	345
A-bl. 18 pct., økologisk	313	412	427	414	385	350	350
C-bl. 30 pct., økologisk	437	653	638	575	525	475	475
Foderhvede (kr./hkg)	142	237	190	161	170	171	147
Foderbyg (kr./hkg)	139	229	186	165	165	166	143
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)		244	283	250	225	225	225
Rapsskrå (kr./hkg.)	194	257	282	249	243	249	240
Gødning (indeks)		420	267	210	219	219	181
Diesellole (øre/l)	585	718	723	703	688	658	650

Note: Normalår defineres i Bilag 2. Prisprognosen udtrykker den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne. Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter. Via abonnement på Landbrugsinfo er der adgang til prognosepriserne for disse og en række andre landbrugsråvarer i perioden 2025-2028 på www.farmtal.dk.

DEFINITIONER

Bytteforhold: Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenteres salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

Mælkepris: I prognose-beregningerne anvendes Arlas afregningsmodel. Mælken er med 4,20 procent fedt, 3,40 procent protein og med et kvalitetstillæg på 3,2 procent. Prognoseprisen er inklusive efterbetaling og individuel konsolidering på ejerbeviser. Der indregnes tillæg for Arlagården Plus, tillæg for Klimatjek (48 point) og tillæg for non GM. Fra 1. januar 2024 indgår tillæg for uafhængig afhentning, adgangsforskel og 3" udløbsrør – i alt 6,7 øre - ikke længere i mælkeprisen. Fælles konsolidering er ikke inkluderet i prognoseprisen.

Normalår: Et normalår tager udgangspunkt i anslåede langsigtede priser fra OECD/FAO's ti-årige prisprognoser, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede produktivitets- og inflationsudvikling samt tilpasning til danske markedsforhold.

Svinepriser: I prognose-beregningerne benyttes afregningsprisen for grisekød inklusiv efterbetaling og opgøres som den forventede notering plus efterbetaling plus reguleringer minus produktionsafgift. Smågrisepriserne er "basis"-noteringer beregnet efter principperne for den beregnede notering på 7 og 30 kg grise. Grise til puljenotering og til eksport indregnes til den forventede udvikling i puljenotering for SPF Danmark PRRS negativ.

SEGES Innovation P/S
Agro Food Park 15
DK 8200 Aarhus N

+45 8740 5000
info@seges.dk
seges.dk

SEGES
INNOVATION